

1. **Afinní zobrazení.** Vysvětlete a pomocí příkladů ilustруйте pojmy: Afinní bodový prostor, afinní zobrazení, dělicí poměr, afinní transformace roviny – afinita, ekviafinita. Jaké je analytické vyjádření afinity v rovině? Vyslovte větu o určenosti afinity v rovině. Naznačte její důkaz.

PRAKTICKÝ ÚKOL: Uveďte řešení Fagnanova problému, tj. *vepsání trojúhelníku o nejmenším obvodu danému ostroúhlému trojúhelníku*. Naznačte postup důkazu správnosti tohoto řešení.

2. **Shodná zobrazení v rovině.** Uveďte definici shodného zobrazení v rovině a jeho vlastnosti. Vyslovte větu o určenosti shodného zobrazení v rovině. Naznačte její důkaz. Jaké je analytické vyjádření shodnosti v rovině? Jak poznáme, že afinita v rovině je shodností? Jaké shodnosti jsou přímé a jaké jsou nepřímé? Co to znamená?

PRAKTICKÝ ÚKOL: Dokažte následující větu: *V každém trojúhelníku dělí osa libovolného vnitřního úhlu protější stranu v poměru stran přilehlých*.

3. **Analytické vyjádření shodnosti v rovině.** Jak vypadá analytické vyjádření shodnosti v rovině. Jak poznáme, že afinita v rovině je shodností? Co to je asociovaný homomorfismus a jaký je jeho význam? Vysvětlete pojmy samodružný bod a samodružný směr. Popište, jak určujeme samodružné body a směry shodností v rovině.

PRAKTICKÝ ÚKOL: Dokažte Vivianiho větu: *Součet vzdáleností libovolného bodu v rovnostranném trojúhelníku od jeho stran je roven výšce tohoto trojúhelníku*.

4. **Osová souměrnost.** Uveďte definici osové souměrnosti a její vlastnosti. Jaké jsou její samodružné body a směry? Uveďte analytické vyjádření osové souměrnosti s obecně umístěnou osou. Jak můžeme rozložit jednotlivé shodnosti na osové souměrnosti. Jak rozlišujeme shodnosti v E_2 na přímé a nepřímé?

PRAKTICKÝ ÚKOL: Dokažte Vivianiho větu: *Součet vzdáleností libovolného bodu v rovnostranném trojúhelníku od jeho stran je roven výšce tohoto trojúhelníku*.

5. **Otočení. Středová souměrnost.** Uveďte definici otočení a jeho vlastnosti. Jaké jsou jeho samodružné body a směry? Uveďte analytické vyjádření otočení se středem v počátku i mimo počátek. Popište rozklad otočení na osové souměrnosti. Uveďte definici středové souměrnosti a její vlastnosti. Jaké jsou její samodružné body a směry? Uveďte analytické vyjádření středové souměrnosti. Popište rozklad středové souměrnosti na osové souměrnosti.

PRAKTICKÝ ÚKOL: Vysvětlete princip konstrukce *Fermatova bodu*, tj. bodu, pro který je *součet jeho vzdáleností od vrcholů trojúhelníku minimální*, pro ostroúhlý trojúhelník.

6. **Posunutí. Posunutá zrcadlení (posunutá souměrnost).** Uveďte definici posunutí a jeho vlastnosti. Jaké jsou jeho samodružné body a směry? Uveďte analytické vyjádření posunutí. Popište rozklad posunutí na osové souměrnosti.

Uveďte definici posunutého zrcadlení. Jaké jsou jeho samodružné body a směry? Uveďte analytické vyjádření posunutého zrcadlení. Vysvětlete, jak vznikne posunutá zrcadlení složením ze tří osových souměrností.

PRAKTICKÝ ÚKOL: Dokažte tvrzení, že *body souměrně sdružené s průsečíkem výšek podle stran trojúhelníku, leží na kružnici trojúhelníku opsané*.

- 7. Skládání shodností.** Naznačte důkaz tvrzení, že každá shodnost v rovině se dá složit z nejvýše tří osových souměrností. Popište vznik jednotlivých shodností v rovině skládáním osových souměrností. Jak vznikají shodnosti přímé a nepřímé? Co platí pro jejich skládání? Jaké zobrazení vznikne složením translace a rotace, která není středovou souměrností? Je skládání shodností komutativní? Tvoří množina shodností v rovině spolu s operací skládání grupu? Jaké znáte grupy shodností v rovině?

PRAKTICKÝ ÚKOL: Je dána přímka p a body A, B v téže polorovině s hraniční přímkou p . Najděte všechny body $X \in p$ takové, že součet vzdáleností $|AX| + |BX|$ je minimální.

- 8. Podobné zobrazení.** Uveďte definici podobného zobrazení. Vysvětlete pojmy vlastní a nevlastní podobnost. Ilustrujte příkladem možnost rozkladu podobností na stejnoolehlost a shodnost. Platí to obecně? Jak vypadají rovnice podobností E_2 ? Vyslovte větu o určenosti podobného zobrazení. Jak poznáme, že afinita v rovině je podobností? Naznačte důkaz tvrzení, že každá vlastní podobnost má právě jeden samodružný bod.

PRAKTICKÝ ÚKOL: Afinní zobrazení euklidovské roviny na sebe zobrazuje vrchol A trojúhelníku ABC na bod B , bod B na bod C a bod C na bod A . Může to být zobrazení shodné? Jestliže ano, napište jeho rovnice vzhledem k vhodně zvolené kartézské soustavě souřadnic.

- 9. Stejnolehlost.** Definujte stejnoolehlost v rovině a uveďte její vlastnosti. Analytické vyjádření stejnoolehlosti. Co může být výsledkem skládání dvou stejnoolehlostí? Stejnolehlost kružnic. Vyslovte Mongeovu větu.

PRAKTICKÝ ÚKOL: Uveďte řešení Fagnanova problému, tj. *vepsání trojúhelníku o nejmenším obvodu danému ostroúhlému trojúhelníku*. Naznačte postup důkazu správnosti tohoto řešení.

- 10. Mocnost bodu ke kružnici.** Uveďte definici a vlastnosti mocnosti bodu ke kružnici. Dokažte větu o mocnosti bodu ke kružnici. Definujte pojem chordála a uveďte její analytické vyjádření. Uveďte konkrétní příklad užití mocnosti bodu ke kružnici v konstrukční úloze.

PRAKTICKÝ ÚKOL: Dokažte následující větu: *V každém trojúhelníku dělí osa libovolného vnitřního úhlu protější stranu v poměru stran přilehlých*.

- 11. Klasifikace shodností v E_2** Uveďte hlavní myšlenky úplné klasifikace shodností v E_2 . Objasněte roli samodružných bodů a směrů. Vysvětlete pojem asociovaný homomorfismus shodného zobrazení. Jaký je význam tohoto zobrazení? Vysvětlete pojmy charakteristická rovnice, vlastní číslo a vlastní vektor shodnosti v rovině. Uveďte přehled shodností v rovině.

PRAKTICKÝ ÚKOL: Dokažte tvrzení, že *body souměrně sdružené s průsečíkem výšek podle stran trojúhelníka, leží na kružnici trojúhelníku opsané*.

- 12. Samodružné body a směry shodností v rovině.** Jednotlivé shodnosti v rovině charakterizujte z hlediska jejich samodružných bodů a směrů. Jak určíme samodružné body a směry u shodnosti dané rovnicemi? Co to je charakteristická rovnice asociovaného homomorfismu shodnosti v rovině?

PRAKTICKÝ ÚKOL: Vysvětlete princip konstrukce *Fermatova bodu*, tj. bodu, pro který je *součet jeho vzdáleností od vrcholů trojúhelníku minimální*, pro ostroúhlý trojúhelník.

1. Sestrojte kružnici k , která prochází danými body $A \neq B$ a dotýká se dané přímky t .

2. Napište rovnice souměrnosti podle přímky $o : 2x - 3y + 1 = 0$ a rovnice otočení se středem $S[1, -2]$ o úhel $\alpha = 60^\circ$.

3. Rozhodněte, zda je afinita daná rovnicemi $x' = -\frac{4}{5}x + \frac{3}{5}y + 8$, $y' = \frac{3}{5}x + \frac{4}{5}y - 6$ shodností. Pokud ano, určete její samodružné body a směry zobrazení a uveďte, o jakou shodnost se jedná.

4. Sestrojte trojúhelník ABC , je-li dán obvod $o = 12\text{cm}$ a úhly $\alpha = 60^\circ$, $\beta = 45^\circ$.

5. Jsou dány dvě různoběžky p, q a bod A mimo ně. Najděte body $B \in p$, $C \in q$ tak, aby obvod trojúhelníku ABC byl minimální.

6. Sestrojte lichoběžník $ABCD$ ($AB \parallel CD$), je-li dáno $b = 3\text{cm}$, $c = 2.5\text{cm}$, $d = 2.6\text{cm}$, $\alpha - \beta = 20^\circ$.

7. Jsou dány různé rovnoběžné přímky a, b, c a bod A , který leží na přímce a . Sestrojte všechny rovnostranné trojúhelníky ABC , jejichž vrcholy B, C leží po řadě na přímkách b, c .

8. Jsou dány kružnice k , přímka p a bod A ležící vně k . Sestrojte rovnostranný trojúhelník s vrcholem v bodě A tak, aby zbývající vrcholy ležely na k a na p .

9. Je dána kružnice $k(S, r)$. Bodem P , který leží vně kružnice k , veďte přímku p , která protíná kružnici v bodech A, B tak, že A je středem úsečky BP .

10. Je dána úsečka AA_1 ($|AA_1| = 5\text{cm}$). Sestrojte všechny trojúhelníky ABC , pro které je AA_1 těžnicí t_a a pro které platí: $c = 4\text{cm}$, $b = 7\text{cm}$.

11. Je dán trojúhelník ABC a jeho vnitřní bod M . Sestrojte všechny úsečky XY se středem M a s krajními body X, Y na hranici trojúhelníku.

12. Jsou dány přímka p a dvě nesoustředné kružnice $k_1(S_1, r_1)$, $k_2(S_2, r_2)$. Veďte přímku rovnoběžnou s přímkou p tak, aby na ní kružnice k_1, k_2 vytínaly shodné tětivy.

13. Sestrojte lichoběžník, jsou-li dány velikosti jeho stran a, b, c, d .

14. Sestrojte rovnoběžník, jsou-li dány délky jeho stran a velikost úhlu jeho úhlopříček.

15. Je dána kružnice k , přímka p , která je vnější přímkou kružnice k , a bod $A \in p$. Sestrojte všechny kružnice, které se dotýkají přímky p v bodě A a kružnice k .

16. Jsou dány dvě různoběžky a, b a bod M , který leží uvnitř jednoho jejich úhlu. Sestrojte všechny kružnice, které procházejí bodem M a dotýkají se přímk a, b .

17. Jsou dány dvě různoběžky m, n a kružnice k ležící uvnitř jednoho jejich úhlu. Sestrojte všechny kružnice, které se dotýkají přímk m, n i kružnice k .

18. Sestrojte trojúhelník ABC , je-li dáno:
 - a) $v_a = 5\text{cm}$, $a : b : c = 2 : 3 : 4$,
 - b) α, β, t_c ,